Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францисканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ: въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 125. Середа 5 (17) Червня 1891. Рôкъ I.

До ситуаціи на Балканѣ.

Балканьскій пôвостровъ пôзôстане мабуть для Европы доти вѣчною загадкою, доки не буде порѣшене т. зв. Всхôдне питане и доки тамъ не упорядкують ся вôдносины такъ, що кождому зъ балканьскихъ народôвъ буде дана можнôсть розвивати ся самостôйно и независимо та нѣяка зъ державъ европейскихъ не буде перти ся до опѣки надъ котрымъ изъ тыхъ народôвъ. Доки то не наступить, доти будемо мусѣли завсѣгды бути приготовленѣ на якѣсь несподѣванки на Балканѣ, хочь бы лишь на такѣ, якъ послѣдный нападъ на зелѣзницю пôдъ Черкескеи.

Отъ и теперь лагодять ся мабуть знову якѣсь несподѣванки на Балканѣ. хочь якого рода они мають бути, трудно ще нинѣ сказати, трудно вгадати. Одну лишь справу треба мати на оцѣ, а то, идею балканьского союза. Гадка то не нова, не теперѣшна. Болгаре пôдносили ви вже давно и бувъ часъ, коли навѣть здавало ся, що до того прийде. Зъ разу гадка союза балканьскихъ народôвъ була вымѣрена противъ Туреччины, пôзнѣйше однакожь настала змѣна въ поглядахъ; христіяньскѣ народы не могли якось погодитись въ тôмъ, та роздѣлити мѣжь себе спадщину по т. зв. „недужôмъ чоловѣцѣ“ на Всходѣ, по Туреччинѣ и идея союза упала. Колижь вôдтакъ Россія стала ще освободженôй Болгаріи всѣлякими способами допѣкати, коли Сербы кинулись на Болгаръ нѣбы то въ оборонѣ берлиньскои угоды а въ дѣйстности зô страху, що Болгаре готовѣ ще загорнути стару Сербію и значну часть Македоніи, до котрои и Сербія має зъ давенъ давна претенсіи, то появилась знову гадка союза балканьскихъ державъ, але симъ разомъ вже въ спôлцѣ зъ Туреччиною для обороны балканьского пôвострова вôдъ нападу Россіи. Гадку ту принявъ дехто въ Европѣ навѣть прихильно, тôлькожь знову показало ся, що она неможлива до переведеня. Болгарія, Румунія и Туреччина були бы може и готовѣ приступити до такого союза, котрый забезпечавъ бы имъ бодай то, що они посѣдають, але не такъ другѣ балканьскѣ державы, головно Греція и Сербія. Одного часу здавалось вже навѣть, що Болгарія позыскає для своихъ плянôвъ Грецію, але остаточно закôнчило ся все тымъ, що все осталось по давному.

Теперь же выйшла идея балканьского союза вôдъ Сербіи, и хочь она ще лишь въ самôмъ зародку, то все таки треба признати, що она має далеко бôльшѣ выгляды на успѣхъ, якъ та идея, котра выйшла була давнѣйше вôдъ Болгаріи. Нема на то доказôвъ, чи теперѣшна гадка выйшла дѣйстно вôдъ самыхъ Сербôвъ, чи може не зродилась она въ Петербурзѣ. але на всякій случай єсть она того рода, що знайшлабъ въ Петербурзѣ лишь похвалу. Сербія, Греція и Чорногора въ союзѣ зъ собою представляють добру комбінацію для Россіи и правительство россійске певно не было бы ѣй неприхильне. Союзъ такій не бувъ бы вправдѣ дуже страшный, але все таки въ дану пору бувъ бы дуже на руку; вôнъ роздѣливъ бы балканьскій пôвостровъ на два таборы и мôгъ бы коли вже не зовсѣмъ шахувати, то бодай паралижувати якусь акцію на Балканѣ и пôдпирати пляны Россіи. Розходить ся лишь о то, якимъ бы способомъ до того союза довести.

Якъ кажемо, нема на то доказôвъ, зъ вôдки выйшла теперѣшна гадка балканьского союза, але выступлене зъ нею президента сербскои скупштины Катича, ледви чи можна уважати за крокъ самостôйный, нѣкимъ не пôдданый. Очевидно за ту гадку пôдиялась такъ видна особа, щобы ѣй дати лишь бôльшои ваги, бôльшого розголосу, а хочь правительство сербске стануло нѣбы на боцѣ и заказало зъѣздъ въ Ягодинѣ, то все таки оно не спинило руху въ тôй идеи, коли въ Сербіи завязалось товариство, котре має ту идею ширити. До сего факту приходять ще и два новѣ, котрѣ вправдѣ на разѣ можуть послужити лишь матеріяломъ до комбінацій, але котрѣ все таки не суть безъ значеня и не такъ то труднѣ до переведеня. Перший зъ тыхъ двохъ найновѣйшихъ фактôвъ, то письмо кн. Чорногорского до Рістича, въ котрôмъ вôнъ заповѣдає свôй приѣздъ до Сербіи зъ наймолодшою донькою Ксеніею, въ мѣсяци серпню. Въ письмѣ тôмъ каже князь, що вôнъ пише до Рістича для того, бо уважає єго найвѣрнѣйшимъ приклонникомъ династіи Обреновичѣвъ. При тôмъ покликуєсь князь на слова свого предка и каже, що сербскій князь, котрый вѣрно боронить сербскои справы, знайде въ князю чорногорскôмъ вѣрного пôдданого. Рістичь мавъ на то письмо вôдповѣсти, що сербскій народъ не мавъ нѣколи для князя Чорногоры иншихъ чувствъ, якъ лишь дружнѣ и що гостина чорногорского князя въ Бѣлградѣ. переконає цѣлый свѣтъ о звязи Сербіи зъ Чорногорою.

Зъ письмомъ симъ и зъ заповѣдженою въ нѣмъ гостиною, вяжесь и чутка, котра вже вôдъ давна ходить, що сербскій король має заручити ся зъ чорногорскою княжною. Король Александеръ має теперь лѣтъ 15, а за три роки буде повнолѣтный; княж. Ксенія чорногорска має 10 лѣтъ. Плянъ въ самôмъ дѣлѣ не злый. Сербскій король по тыхъ сценахъ, якѣ розôгрались межи єго родичами, не має выгляду, щобы мôгъ знайти собѣ подруги де на заграничныхъ дворахъ, а и княж. Ксенія не знайде вже на петербургскôмъ дворѣ мужа для себе. Король сербскій бувъ бы для неи доброю партіею и обѣ державы могли бы тогды дуже зблизити ся до себе, ба зъ часомъ могли бы сполучити ся и въ одну. Въ сѣмъ проектѣ єсть отже и гадка союза обохъ державъ.

Другій фактъ, то єсть приѣздъ бувшого президента грецкого кабінету а теперѣшного проводира грецкои опозиціи Трікупіса, котрый зъ давенъ давна бувъ за союзомъ державъ бал-

11

УЛЯНА.

Полѣска повѣсть.

Й. И. Крашевского.

(Дальше).

На згадку кварты Оксень вернувъ ся и сѣвъ, а другѣ вôдступились также вôдъ дверей. Мѣжь тымъ выйшла зъ алькира жидôвка зъ засукаными по лôктѣ рукавами, втираючи запаскою чоло, а за нею вылетѣвъ зъ крикомъ бахуръ въ ярмурцѣ зъ золочеными ґальонами.

— Чого хочете?

— Ще кварту, вôдповѣвъ старый.

— Ну, а грошѣ маєте?

— Вы знаєте, вôдповѣвъ старый, що я плачу добре, а не заплачу, такъ єще мѣрка жита у Пилипа, що виненъ менѣ єи за роботу, то вôддамъ.

— Ну, ну! И жидôвка пôйшла налити кварту, а старый говоривъ тихцемъ Оксеневи:

— Не рви ся, сынку, зажди, треба часомъ послухати старого. Дай ты палици спокôй та мовчи. — Лѣпше зловити Уляну на чôмъ другôмъ и за що иншого скарати.

А Левко добавивъ:

— Та же то моя рôдна дочка, а я єи не жалую, чогожь вамъ єи жалувати! Чи она того варта, коли сама себе не жалує?

— Я бо не єи жалую, сказавъ старый. а рôдного сына. Що вôнъ ѣй дасть, те єму вернуть въ сотеро. Не чѣпай лихого пса и не лють пана, коли хочешь, якъ той казавъ, бути здоровый. Ты єму разъ, а вôнъ тобѣ сто, ты єму два, а вôнъ тобѣ тысячь. Будемо теперь стерегти Уланы, чорта зъѣсть, коли насъ здурить.

Саме теперь подала коршмарка горѣвку и почала ся церемонія частованя.

Налиту чарку выпивъ частуючій сказавши:

— Здоровѣ були!

— Дай Боже и вамъ здоровля, батьку — Въ вашѣ руки.

— Въ вашѣ.

Стали розклонюватись и пили по трохи, а Левко мурмотѣвъ:

— Хочете, щобъ я вамъ сказавъ, може вы не тямите. То само було и зъ моєю, доки була молода. Цѣлый двôръ бѣгавъ за нею, та не було спокою, ажь я одному фѣрманови вылатавъ хребетъ, а жѣнку такъ збивъ, що бояла ся потôмъ власнои тѣни, и була така чесна, що на нѣкого навѣть и не глянула.

— Та, бо то — сказавъ на то старый — инше дѣло зъ фѣрманомъ, а инше знову зъ паномъ. Що яструбъ, то не ворона. Послухайте мене, много я бачивъ свѣта, отъ не далеко и зъ вôдти — Павлюкъ перебивъ єму.

— Та, бо вы батьку, позволили бы на все, а колибъ чоловѣкъ жѣнки не скаравъ, то они бъ намъ волося зъ головы поздирали. За що то намъ чужѣ дѣти годувати? А що єму панъ зробить, коли вôнъ свою жѣнку выбє?

— Но, но, послухай бо лишь — отъ не далеко зъ вôдси, миля — коло Олыки. Знаєте коршму на шляху пôдъ селомъ Сильнымъ, де то пôпъ забивъ ся, що єму фіґуру поставили при дорозѣ?

— Ага! ага! на шляху, мы тамъ були, коли ѣздили зъ житомъ.

— Ну, у тому то селѣ, давный то часъ, бувъ за мого ще батька панъ, бо то село княже, Радивилôвске, але пустили єго комусь тамъ, досыть, що бувъ панъ. — И полюбивъ

каньскихъ а свои пляны лишивъ, якъ кажуть, и свому наслѣдникови, теперѣшному президентови мінистрôвъ Деліянісови. Греціи и Сербіи залежить на тôмъ, щобы не дати ширити ся болгарскому вплывови въ Македоніи а ненависть до Туреччины єсть тымъ обомъ державамъ вôдъ давна спôльна. Союзъ мѣжъ Греціею и Болгаріею мавъ бы отже всяку пôдставу и бувъ бы такожь можливый до переведеня, та ще тымъ лекше, колибъ Россія дала єму свою санкцію.

Зъ всего того видно, що пôднесена въ Сербіи идея балканьского союза не єсть такъ зовсѣмъ безпôдставна. Мабуть чи не та идея спонукала теперь Болгарію матись ще бôльше на осторожности и приготовлятись до всякихъ можливыхъ евентуальностей. Що Болгарія зброить ся и укрѣпляє въ краю свои позиціи, се здаєсь, мимо всякихъ заперечень, бути рѣчею певною. Бельгійскій ґен. Бріяльмонъ славный зъ того, що будує другимъ державамъ крѣпости, чей не даромъ приѣздивъ до Болгаріи и оглядавъ тамъ войско та всѣлякі позиціи; Сербія чей такожь не даромъ пôдносить крики на болгарскій зброєня а въ послѣднихъ дняхъ заименувала навѣть для Болгаріи свого аташе войскового.

Ото факты, котрі теперь характеризують ситуацію на Балканѣ и хочь въ теперѣшну пору не можуть непокоити, то все таки для будучности можуть мати велике значѣнє.

Цікльоны въ Галичинѣ.

Три днѣ оденъ по другôмъ лютились въ нашôмъ краю страшні бурѣ зъ громами и градами та наробили въ сторонахъ, котрыми переходили страшенни шкоды и нещастя. Були то бурѣ, якихъ нашъ край мабуть доси ще не зазнавъ; були то такъ звані воздушні трубы або цікльоны, бурѣ, котрі сягають на кôлька кільометрôвъ широко и крутять ся въ колесо а при тôмъ и посувають ся на передъ.

Нема ще точныхъ справозданъ, котрыми селами и о котрôмъ часѣ ті бурѣ переходили понадъ кождою мѣсцевостію, але вѣсти ті, які вже наспѣли о нещастяхъ, якихъ они наробили, хочь такожь ще не точні, суть вже такъ страшні, що ажь серце роздирають. Трома пасмами протягнули ті бурѣ понадъ нашъ край и всюды лишили по собѣ слѣды страшного спустошеня, руины матеріяльнои а декуды навѣть и смерти.

Перший цікльонъ зъ дня 8 с. м. пересунувъ ся понадъ Львовомъ досвѣта межи 4 а 5 год. Описъ єго початку, коли вôнъ переходивъ того дня досвѣта понадъ мѣстомъ, подали мы перші найточнѣйше. Буря посувалась досыть поволи, бо лютилась понадъ мѣстомъ и єго околицею, але бôльше лишь горою, майже три чверти години. Здаєсь, що буря однымъ бокомъ посунулась скорше, бо вже о 6 год. рано лютилась въ Бережанщинѣ о скôлько доси звѣстно понадъ селами Беньова, Богатковцѣ и Росоховатець. Зъ Беньовы доносять про ту бурю до *Дѣла* такъ: О 6 годинѣ зъ рана залягла густа мрака и давъ ся чути глухій грôмъ. Наразъ стемнѣло такъ дуже, що на пятнацять крокôвъ годѣ було чоловѣка розпôзнати. А потôмъ якъ люне злива зъ громами, ажь страшно. Въ сусѣднôмъ селѣ Семаковцяхъ пов. пôдгаєцкого убивъ грôмъ на поли 17-лѣтного хлопця одинака Мацька Чапѣля. Въ Богатковцяхъ на приходствѣ запаливъ грôмъ стайню, котра була убезпечена. Въ Росоховатци убивъ грôмъ коня и корову и запаливъ на фôльварку стайню. Дощь лявъ якъ зъ ведра на два опады и тôлько ласка Божа, що безъ граду.

Перемышлянщину захопила буря пôзнѣйше, бо ажь около 9 год. рано а описъ єи подали мы въ допиcи зъ Перемышлянщины. Въ Тернопôльщинѣ станула буря на 11 год. передъ полуднемъ и лютилась тутъ о тôмъ часѣ въ Березовици, зъ вôдки такъ про ню доносять: Въ понедѣлокъ дня 8 с. м. около 11 год. въ полудне ударивъ грôмъ въ церковь черезъ вôкно запрестольне, розбивъ камѣнну пôдлогу, стопивъ 2 науки висячі и лямпу передъ иконостасомъ, передеръ стелю та вôкномъ копулы выдобувшись ударивъ въ дерево на пасовиску.

Сей перший цікльонъ бувъ лишь початкомъ до другого далеко страшнѣйшого, котрый наступивъ вô вторникъ дня 9 с. м., а котрый, якъ то можна вносити зъ часу, въ котрôмъ де буря проявлялась, посувавъ ся вôдъ Равы рускои и Камѣнки струмиловои черезъ Заболотцѣ, Поникву и Пôдкамѣнь въ Тернопôльщину.

Зъ Равы рускои доносять про бурю такъ: Дня 9 с. м. поробила градова туча величезні шкоды въ Пристани, Бутинахъ и Двôрцяхъ на трактѣ зъ Равы рускои до Мостôвъ великихъ. Градъ падавъ около 5 годины по полудни не довго але густо. Доходивъ до величины топки соли. Ті, що не були на роботѣ въ поли, повыходили потôмъ нарочно, щобы придивитись страшнôй картинѣ знищеня тай страти всяку надѣю на жнива. Ту ж тамъ въ поли можна було бачити селянина, якъ заломавши руки зô слезами въ очахъ дививъ ся на своє нещастє.

Зъ Камѣнки струмиловои: Дня 9 с. м. о 4 год. по полудни лютила ся тутъ страшна буря и въ десяти мінутахъ наробила великои шкоды. Въ мѣстѣ знесла буря цѣлый дахъ зъ жидôвскои хаты и кинула єго на вôзъ и конѣ господаря зъ Добротвора, що ѣхавъ гостинцемъ. Два конѣ убити, третого вôдратовано. Дерева въ мѣстѣ зъ коренемъ выдирало. Плоты всѣ повалені, збôжє столочене, лѣсы въ околици спустошені. Въ Ягуни, Ланахъ польскихъ и нѣмецкихъ и Ясеници богато всякихъ будынкôвъ понищено.

Зъ Заболотець пишуть, що дня 9 с. м. надôйшла о пôвъ до 6 год. по полудни чорна хмара зъ заходу на села Заболотцѣ, Рожнѣвъ, Чехи, Высоцко, Пониковиця мала, Голосковичѣ, Дубє, Кадлубиска, Суходолы, Поникву, Боратинъ, а мабуть и на Берлинъ и Язлôвчикъ зô зливою и градомъ величины картофлѣ, хочь падали брылы ваги бôльше якъ пôвъ кільоґр. Шкоды пороблені подобні, якъ въ иншихъ селахъ. Въ Чехахъ попсувала буря дахъ на церквѣ, а въ серединѣ поломала свѣчки, пôрвала хоругвы и т. п. Грозить голодъ и нужда. Слота не устає. Зъ 80 будынкôвъ лежить тамъ на земли, а прочі безъ выимки ушкоджені. Шкоды выносять до кôльканацять тысячь. Буря тревала около пяти хвиль, а мимо того село выглядає якъ по пожарѣ.

Въ Пôдкамени, въ бродскôмъ повѣтѣ настала 9 с. м. о 6 годинѣ вечеромъ, темна нôчь. Всьо, що жило, утѣкало домôвъ передъ зловѣщою катастрофою, що висѣла въ воздусѣ. Дзвоны почали дзвонити, за кôлька мінутъ зôрвалась воздушна труба и въ одной хвили повырывала всѣ вôкна и дверѣ по хатахъ. Солома, ґонты, бляха, бальки, кроквы, галузь деревъ лѣтали въ воздусѣ и падали розторощені на землю. Правдивый конець свѣта! Худоба реве, дѣти плачуть, жѣнки млѣють. По чотирохъ мінутахъ все утихло. Выходять люде зô страхомъ зъ хатъ, всюды крики, плачь и нарѣканя. Сходить ся народъ на ринку, дивить ся, а цѣле мѣсточко знищене. Всѣ дахи позрывані, величезні тополѣ, дубы и буки въ лѣсѣ ґр. Цетнера, повырывані зъ коренемъ. Въ церкву дôставъ ся вихоръ вôкнами, вырвавъ зъ камѣнныхъ стѣнъ зелѣзні якоры и вôдорвавъ хоръ. Въ монастири домініканьскôмъ зôрваный майже зовсѣмъ новый дахъ зъ бляхою, кроквами и бальками А якъ высоко кроквы и бальки лѣтали, то можна собѣ представити, єсли они упавши зарылись тупымъ кôнцемъ два до три метры глубоко. Сады понищені, телеґрафъ перерваный.

Въ Березовици повторилась буря вô второкъ и зъ вôдтамъ такъ доносять: Въ вôвторокъ о 5 год. зъ полудня зôрвалась страшна буря, якои и найстарші люде не памятають, та перелетѣла черезъ село, понищивши и понесши зъ собою все, що лише було на дорозѣ. Майже половина будынкôвъ въ селѣ зовсѣмъ порозвалювана, столѣтні дубы ломила буря неначе стебла и выдирала зъ коренемъ зъ землѣ. Шестеро дѣтей и осôбъ дорослыхъ убитыхъ вôднайдено, а множество пораненыхъ. Селянина зъ Буцнева, котрый вертавъ возомъ домôвъ, пôрвала буря въ воздухъ неначе перо и кинула о кôльканайцять крокôвъ трупа господаря и пару убитыхъ коней. Страты величезні, однакожь на теперь годѣ ихъ почислити.

ся вôнъ зъ жѣнкою хлопа, а хлопъ бачивъ се: та що має робити? Выбивъ жѣнку.— А на другій день єго въ дыбы, та до *чабанки* — ажь ставъ блѣдый мовъ вôдъ недуги, просидѣвши такъ чотири недѣлѣ о хлѣбѣ и водѣ.

Стали люде пана просити — пустили єго. А вôнъ, що лишь єму показалась жѣнка на очи, заразъ до неи. Панъ єго знову на хлѣбъ та воду, ажь просидѣвъ такъ пôвъ року. Ну, не скажу, якъ єго тамъ пустили, але вôдтакъ пустили. Въ два днѣ пôсля того, зъ вечера, ажь и горить дворъ, а вѣтеръ бувъ на гумна и на тôкъ, горить стодола и обора. Ой! Панъ въ плачь, ломить руки; а другого дня єго въ дыбы. Зъѣхалось ихъ богато, хлопа замкнули, та пытали и доходили, просили, привели попа, та мучили єго, ажь и призналъ ся самъ, по доброй воли. Пôйшовъ хлопъ въ кайданы, а жѣнка до двора. Ну— що ты на се Оксеню, не лѣпше було терпѣти та мовчати? Ну, та щожь почати, коли наша така доля? Хиба ты перший, чи що? або то таке тобѣ одному? якъ той казавъ.

— Колижь бо то хлопъ дурный, а чому вôнъ не втѣкъ, пôдпаливши?

— Ба! ба! а куди теперь втѣкати! — Завтра тебе спôймають,— вôдповѣвъ старый.— Що ты гадаєшь, теперь то не такъ якъ бувало: за сто миль втѣчешь, та спôймають тебе и вôддадуть. Бѣда! а щожь? треба мовчати и терпѣти.

— А вы що на те, брате и вы Левку, якъ вамъ здає ся, старый?,

— Таки ты жѣнку выбий — нѣчого тобѣ за то не буде, а добре выбий, щобы полежала на печи хочь зо двѣ недѣлѣ. Що панъ тобѣ зробить? Ходѣмъ, ходѣмъ. И забирали ся выходити, коли наразъ скрипнули дверѣ, вôдчинили ся, а въ дверехъ показалась Уляна.

Остовпѣли. Оксень пôднявъ ся зъ лавы тремтячи вôдъ гнѣву.

— Не бийте въ коршмѣ — сказавъ Левко— бо сейчасъ до двора донесуть.

— Вечера готова — ходѣть до хаты, вôдозвала ся дрожачимъ голосомъ Уляна!

— Отъ, бачишь, якъ то ты мене ждала— сказавъ до неи чоловѣкъ, выходячи за нею.— А хто тобѣ помагавъ мене дождати? А не тужила ты за мною?

— Якъ бы не тужити?

Оксень кидавъ ся зô злости; въ конець, вôдôйшовши вже вôдъ коршмы и побачивши, що єго товаришѣ остали ся далеко за нимъ, кинувъ ся до неи. — А добре тобѣ було зъ паномъ забавлятись, що?

— Та що ты таке плетешь, за що мене бьєшь — промовила зъ крикомъ Уляна. Чого ты хочешь вôдъ мене?

— А чого то ты до пана заходишь, а чому дома въ ночи не ночуєшь? Засмакувавъ тобѣ дворскій хлѣбъ та паньскій гостинцѣ?

И бивъ нещасну, що вырываючи ся голосила зъ крикомъ:

— Ратуйте, ратуйте! Вбити мене хоче! Наспѣли Левко, Павлюкъ и старый Уласъ, вхопили Оксеня и вôдвели.

— Чи ты скрутивъ ся, чи що, бучу на улици знимати и будити людей. щобы всѣмъ явный ставъ твôй сôромъ. Чи тобѣ мало того, що тебе зъ хаты почують. Чи хочешь скорше, щобы панъ довѣдавъ ся?

— А хочу — вôдповѣвъ розлюченый Оксень, и єи вбити и єго.

— Мовчи гримнувъ Уласъ, на хрестъ Божій мовчи, бо мы всѣ пропали. Чи самъ хочешь свого нещастя?

(Дальше буде.)

ти, тай селяне самй ще не роздивились въ поли, бо въ кождôй майже хатѣ якійсь раненый або й хата розвалена, та не знати, за що впередъ братись.

До *Дѣла*: доносять зъ Березовицѣ ще и такъ: Доповняючи вѣдомôсть про страшну бурю, яка лютилась въ Березовици коло Тернополя додаю: Цѣле село выглядае якъ по акôй войнѣ, нема майже хаты, на котрôй бы бувъ дахъ, зъ половины будынкôвъ и слѣду нема, де стояли, цѣлй стирты зô збôжемъ попропадали безъ слѣду. Селянина, що повертавъ зъ поля зъ боронами, буря такъ сильно ударила бороною, що розбила ему чашку и вôнъ безнадѣйно слабый. Другій селянинъ вѣзъ тяжкій камѣнь, та якъ побачивъ, що буря перевертае вôзъ, лишивъ конѣ и втѣкъ, а буря кинула вôзъ и конѣ о кôльканайцять крокôвъ. Селянинъ зъ Буцнева повертавъ зъ Тернополя возомъ, запряженымъ трема кôньми та вѣзъ девять кôрцѣвъ пшеницѣ до Буцнева. Буря захопила его середъ села. Коли побачивъ, що дальше ѣхати не може, скрывъ ся до хаты. Два конѣ, котрй вôдорвали ся вôдъ воза, буря кинула такъ сильно о вербу, що упали на мѣсци неживй, а третого, що бувъ на т. зв. бичѣвнику, буря вразъ зъ возомъ кинула о кôлькадесять крокôвъ на стирту дворскои соломы. Коневи нич не сталось, але зъ пшеницѣ и слѣду не стало. Бѣлй тополѣ, що росли, на пасовиску, такй грубй, що и два хлопы не обняли бы ихъ, повырывало зъ корѣнемъ; дубовыми кльоцами кидало якъ трѣсками. Половина дворскихъ будынкôвъ также знищена, а що худобы згинуло, годѣ обчислити. Додати мушу, що село Березовиця есть одно зъ найпорядн̂ѣйшихъ селъ округа Тернопôльского, люде тверезй, роботящй, а въ селѣ майже не чувати за якй процесы.

Рада державна.

Комісія буджетова приняла вчера по довшôй дебатѣ 21 голосами противъ 5 внесене Пленера, жадаюче знесеня всѣхъ надзвычайныхъ додаткôвъ до найнизшихъ клясъ податку заробкового. Противъ внесеня голосували лишь члены клюбу консервативного. Опôсля приняла комісія резолюцію пос. Шуклього, взываючу правительство, щобы оно на осѣнной сесіи предложило реформу податкôвъ безпосередныхъ.

Комісія для змѣны реґуляміну палаты послôвъ выбрала вчера пôдкомітетъ зложеный зъ Хлюмецкого, Катрайна, Хшановского, Кайцля и Дершатты.

Нинѣ розпочинаесь въ повной палатѣ ґенеральна дебата буджетова. Насампередъ будуть промавляти Ґреґръ и Гоффманъ противъ буджету, а вôдтакъ Яворскій, Менґеръ и Шукле за буджетомъ. Ґенеральными бесѣдниками будуть: Пленеръ за, а Молодочехъ Герольдъ противъ буджету. Дебата закôнчить ся мабуть ще сего тыждия.

Переглядъ політичный.

Его Вел. Цѣсарь принимавъ вчера на довшôй авдіенціи, міністра дѣлъ внутрѣшныхъ гр. Таффого и спôльного міністра фінансôвъ бар. Каллая.

Зъ Праги доносять урядово, що проектованый на день 8 липня приѣздъ Е. Вел. Цѣсаря на выставу до Праги, вôдложено, по причинѣ недуги намѣстника Чехъ, ґр. Тупа, ажъ до половины вересня. Вчера выѣхавъ, здаесь въ сѣй справѣ, до Праги гофмайстеръ кн. Гогенльоге.

Зачувати, що надзвычайный кредитъ войсковый на укрѣпленя въ Галичинѣ, не буде бôльшій якъ 6 міліонôвъ, котрй становлять перву рату на сей рôкъ.

Удержуесь упорно чутка, що Ґірсъ мае невадовго уступити, а на его мѣсце прийде Шишкинъ, сестрѣнокъ кн Горчакова, помôчникъ міністра, а также великій приятель ґен. Иґнатєва.

Зъ Батума доносять, що тамъ появились якйсь розбишаки на мори. Коли вчера россійска лодь зъ 5 вояками задержала якусь пôдозрѣну лодь, на котрôй було кôлькохъ мѣсцевыхъ жителѣвъ, стрѣлили тй до Россіянъ та 4 зъ нихъ убили. Вôдтакъ пустилась за розбишаками друга лодь войскова, а коли розбишаки и зъ другои лоди двохъ вояковъ убили а двохъ ранили, выслано за ними лодь канонірску.

Въ Болгаріи звертають пильно увагу на то, що Сербія концентруе надъ границями войско и припускають, що Сербія хоче заняти „провізорично“ Стару Сербію, де теперь мала настати повна анархія. Правительство софійске и болгарскій штабъ ґенеральный займають ся пильно сею справою.

Говорять загально, що кн. Фердинандъ болгарскій выѣхавъ длятого за границю, щобы пошукати собѣ жѣнки. Въ справѣ сѣй мае теперь вôдбути ся рада родинна Кобурґôвъ.

Новинки.

— **Вôдзначене** Е. Вел. Цѣсарь надавъ совѣтникови Трибуналу адміністраційного дрови Адамови бар. Будвиньскому хрестъ ордера св. Леопольда.

— **Преосв. еп. Юліянъ Пелешъ** переѣзджавъ минувшои недѣлѣ черезъ Перемышль до Вѣдня, щобы тамъ подякувати Е. Вел. Цѣсареви за его именоване епископомъ въ Перемышли. На дворци повитали Преосвященого капітула перемыска и клиръ катедральный, репрезентація мѣста и мѣсцева интеліґенція.

— **Ректоромъ школы політехнічнои у Львовѣ** выбрано на рôкъ шкôльный 1891/92 проф. Кароль Скибиньскій.

— **Выборы до рады повѣтовои въ Городенцѣ** розписанй на днѣ 22, 28 и 29 н. ст. червня.

— **Снѣги и студѣнь.** Зъ Устерѣкъ повѣта косôвского доносять, що въ тамошныхъ горахъ упавъ въ ночи зъ 12 на 13 великій снѣгъ и покрывъ всѣ полонины. Въ Вильнѣ и Петербурзѣ а также и въ декотрыхъ сторонахъ Царства польского въ Россіи були морозы и наробили въ городахъ а также и въ збôжу богато школы.

— **Пригода на зелѣзници Кароля Людвика** Въ пятницю д. 12 н. ст. червня, якъ пише Gaz. Przem., посперечали ся робôтники ѣдучй шутрôвкою межи Мшаною а Зимною Водою о 10 год. вечеромъ. Суперечка дойшла до того, що одного робôтника выкинули его товаришѣ черезъ вôкно а коли вôнъ почавъ кликати о помôчь, тогды тй, що его выкинули, отворили дверѣ вôдъ воза, щобы выкиненого навадъ до середины втягнути. Головный проводирь цѣлои сварки выхилившись занадто зъ воза выпавъ та дôставъ ся пôдъ колеса поѣзду, при чôмъ его такъ покалѣчило, що за кôлька мінутъ сконавъ.

— **Чи месть, чи шпѣгунство?** Дня 10 с. м. арештовано о 10 год. рано на дворци въ Ицканахъ на нашôй сторонѣ жида Поппера, котрый надъѣхавъ бувъ зъ Румуніи. На другій день о тôй самѣй порѣ приѣхавъ поѣздомъ зъ Ясъ батько арештованого. Жандармы чекали вже на него и арештували его также. Обохъ арештованыхъ зревідовано и найдено при нихъ якъ кажуть, дуже важнй паперы; арештованыхъ вôдставлено до окружного суду въ Сучавѣ. О тôмъ арештованю доносить черновецка Gaz. Polska такъ: Въ Ясахъ були два торговельники збôжемъ до Россіи, оденъ Ґольдштайнъ а другій Попперъ. Оба Попперы, батько и сынъ хотѣли позбути ся свого конкурента и донесли властямъ россійскимъ, що Ґольдштайнъ есть шпѣгуномъ румуньскимъ и ѣздить до Россіи головно для того, щобы тамъ збирати потрѣбный матеріялъ для румуньского правительства. Въ виду того не мôгъ вже Ґольдштайнъ показати ся до Россіи и потерпѣвъ великй страти. Ґольдштайнъ постановивъ пôмстити ся на Попперахъ и довго слѣдивъ за ними, ажъ коли думавъ, що призбиравъ вже досыть матеріялу, завѣдомивъ власти австрійскй, що Попперы ѣздять до Галичины, збырають тамъ всѣлякй даты о руху войска, его розмѣщеню и силѣ, здôймають пляны зъ укрѣплень и т. д. и доносять о тôмъ правительству россійскому. Власти нашй переконавшись о правдивости того донесеня приказали заразъ арештувати шпѣгунôвъ, скоро лишь они появились на нашôй сторонѣ“. Сколько правды на тôй вѣсти, покаже мабуть слѣдство найлѣпше; то лишь рѣчь певна, що жидъ здôбный до всего и готовъ на все чи пуститись на шпѣгуньство, щобы брати грошѣ, чи денунціювати другого хочь бы невинно, щобы лишь позбутись небезпечного конкурента.

— **О землетрясеню въ пôвнôчнôй Италіи** головно въ мѣстахъ Верона и Леняґо, яке тамъ дало ся почути дня 7. с. м., доносять такъ: Земля почала трясти ся въ Веронѣ о 2 год. 3 мін. рано а першій ударъ бувъ такъ сильный, що всѣ люде въ мѣстѣ повыбѣгали на улицѣ такъ якъ хто бувъ убраный, многй лишь въ самыхъ сорочкахъ. Зô всѣхъ сторôнъ почали валити ся комины, стѣны пукали и муры стали обсыпувати ся. Въ церквѣ св. Николая упала величезна статуя ангела зъ трубою, що стояла надъ великимъ престоломъ, на землю и розбилась въ дрôбнй куснѣ. Зъ церкви св. Севастіяна упала баня зъ вежѣ на дахъ припираючои до неи бібліотеки мѣскои и выбила въ нѣмъ дѣру на 4 метры та и стелю заломила. Найбôльшои школы наробило въ архіепископскôй палатѣ. Пôдчасъ землетрясеня дзвонили всѣ дзвôнки въ возахъ трамваевыхъ. Запримѣчено также, що вже на кôлька годинъ передъ землетрясенемъ псы, куры и голубы були дуже неспокôйнй. Ще бôльшои школы и нещастя наробило землетрясене въ Леняґо. Тамъ згинуло 17 людей а богато есть покалѣченыхъ; три чверти всѣхъ домôвъ въ мѣстѣ попукали такъ, що люде не можуть вже въ нихъ мешкати.

Господарство, промыслъ и торговля.

Якъ пôзнавати старй покладки? Щобы пôзнати, котрй покладки и якъ они за старй, есть на то, якъ доносить одна господарска ґазета, дуже добрый и легкій спосôбъ такій: Розпускае ся въ літрѣ воды 12 декаґрамôвъ звычайнои соли а коли сôль вже зовсѣмъ розпустила ся, пускае ся въ воду одно яйце по другôмъ. Яйце знесене того самого дня упаде ажъ на самъ спôдъ; яйце оденъ день старе пôйде также на спôдъ, але вже не на саме дно посудины; яйце три днѣ старе буде плывати въ водѣ, а покладки старшй будуть таки поверхъ воды плывати. Спосôбъ сей можна спробовати, тôлько треба бы докладно вымѣрити и воду и вôдважити якъ разъ 12 дека соли та добре бы це взяти скляный слоикъ, щобы можна все добре видѣти.

Торгъ збôжемъ.

16 червня	Львôвъ	Тернопôль	Пôдволочиска	Ярославъ
Пшениця	9·75 10·50	9·50 10·30	9·— 10·15	9·80 10·50
Жито	7·30—8·—	6·75—7·65	7·20—7·60	7·50—8·10
Ячмѣнь	6·25—7·—	6·——6·75	5·75—6·50	6·25—7·25
Овесъ	7·50—7·70	7·——7·25	6·40—6·75	7·50—8·—
Горохъ	—·——·—	6·— 10·—	6·— 10·50	6·30—9·75
Выка	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Рѣпакъ	12.50 13 50	12·50 13.25	12·25 13·30	13·—14·—
Хмель	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Конюшина чер.	42·—52·—	41·—48·—	41·—47·—	42·—52·—
Конюшина бѣла	—·——·—	—·——·—	—·——·—	—·——·—
Оковита	15·—15·50	—·——·—	—·——·—	—·——·—

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 16 червня. Президентъ палаты послôвъ, дръ Смолька, выѣде 24 с. м. до Ґастайну лѣчити ся. — Вчера передъ полуднемъ приѣхавъ тутъ кн. Фердинандъ Кобурґскій.— Архікн. Фердинадъ д'Естъ выѣзджае нинѣ на довшій урльопъ въ свои добра до Конопицъ въ Чехахъ.

Базилея 16 червня. Пôдчасъ катастрофы на юрайскôй зелѣзници, де пôдъ поѣздомъ заломивъ ся мôстъ на рѣцѣ Бірсъ, злетѣли два возы особовй и возы пакунковй въ рѣку а прочй возы третои клясы повисли надъ рѣкою. До вчера пополудня выдобуто 48 трупôвъ зъ пôдъ розбитыхъ возôвъ. Вчера було ще видко 8 трупôвъ, а кôлько ще есть пôдъ водою не знати; припускають загально що наименше ще 30.

Константинополь 16 червня. Бар. Калісъ выѣхавъ за урльопомъ до Вѣдня.

Софіи 16 червня. По сконстатованю въ горахъ Родопскихъ болгарско-турецкою комісею граничною, що Болгаре не нарушили границѣ, вернули болгарскй делеґаты домôвъ.

Гавръ 16 червня. На завтра сподѣвають ся тутъ приѣзду россійского міністра войны, котрый мае оглядати верфты, де для Россіи роблять ся кôлька кораблѣвъ торпедовыхъ.

Вôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ інсератѣ стоить 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрî частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

АПТЕКА ПÔДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручає:

Олѣй рыбій въ двохъ родахъ, **жовтый** однократно дестилованый, дуже добре дѣлаючій противо зафльег; мленя, остроты крови, недокровности, скрофуламъ и т. д. **бѣлый** пріятнѣйшій ôдъ першого, бо двократно чищеный и дестильованый. До набутя въ бутелькахъ по 60 и 80 кр.

Складъ фабричный
ц. к. упривлiованои фабрики выробôвъ бавовняныхъ

Бенедикта Шролля сынôвъ въ Бранау (Чехи)
ШИФФОНЫ, ШИРТИНҐИ, КРЕТОНЫ, ПЕРКАЛѢ, ДЫМКИ, ОКСФОРДЫ. Шофоновî платки до носа.

Цѣны найнизшî.

Головный складъ выробôвъ оригінальныхъ чисто вовняныхъ
зъ порукою
Проф. Др. ҐУСТАВА IЕҐЕРА
зъ фабрики Вильгельма Бенґера сынôвъ въ Бренґенцъ и Штуттґардѣ.

Цѣны фабричнî. — Цѣнники оплачено.

Поручає **М. Балабана наслѣдникъ**

НИКОЛАЙ ЛЮДВИҐЪ

у Львовѣ, площадь Маріяцка, ч. 8.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЬ

аптикарь у Львовѣ (улиця Жолкôвска, побôчь рампы

поручає:

„Реґуляторъ“

Въ нестравности, нежитахъ жолудка, жолтачцѣ и гемороидахъ лѣкъ найпевнѣйшій и не зрôвнаный. Роспускає фльеґму, реґулює и побуджає травленье, гоить раны жолудка, зтягає соки нездоровî, справяє лагôдный ôдхôдъ и дає добрый апетитъ.

Цѣна пуделка вразъ зô способомъ ужитя 35 кр. в. а.

ПОДЯКА!

Высокоповажаный Панъ Броніславъ **Виткевичь**, аптикарь у Львовѣ.

Поважаный Пане!

Вôдъ двохъ лѣтъ слабувавъ я на тяжкій нежитъ жолудка и мимо лѣкарскихъ порадъ и рôжныхъ лѣкôвъ, діеты, вина, ничь менѣ не помагало. Тому то зъ недовѣрчивостію перечитавъ я въ „Народнôй Часописи“ ваше оповѣщеніє о **„Реґуляторѣ“.** Но по зажитю порошка того, въ сей часъ менѣ полекшало, и нынѣ я вже здоровъ, за що сердечно Вамъ дякую, хотячи ся однакъ забезпечити на будучнôсть, прошу ласкаво прислати менѣ єще два пуделка „РЕҐУЛЯТОРА“ а за решту, єслибы якась лишила: Cincum sulfuricum.

Зъ глубокимъ поважанємъ:
Антоній Севиньскій,
учитель въ Лѣскахъ п. Белзъ.

Нервотонъ.

Средство домове помôчне у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, ихіосъ и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

СИРОПЪ КОКЛЮШЕВЫЙ

цѣна фляшки разомъ зъ способомъ ужитя 40 кр.

Груднî зѣля Д-ра Зебургера

противъ кашлю, душности, нежиту и т. п.

Цѣна фляшки 20 кр.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ

аптикарь у Львовѣ улиця Жолкôвска (коло заставы),

поручає выпробованî и за скуточнî узнанî

Пигулки зъ Гуаяколемъ

знаменитî въ недугахъ грудныхъ, яко презерватива наколи зайде обава сухôтъ, також въ початкахъ хоробы радикально убиваючî бактеріи. — **Цѣна пуделка 1 злр.** (Зô способомъ ужитя.)

EXCELSIOR

Средство дуже цѣнене у всѣхъ гостцевыхъ терпѣняхъ именно застарѣлыхъ, объявляючихъ ся ломаньемъ костей и т. п.

Велике число узнань и подякъ, позваляє менѣ запоручити, що дешеве се домове средство лѣчить всякî, хотьбы застарѣлî зъ давныхъ лѣтъ ревматизмы.

Цѣна фляшки 60 кр. в. а. (зô способомъ ужитя.)

Подяка. Веч. п. Брониславъ Виткевичь, аптикарь у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мои найсердечнѣйшî слова подяки за Вашъ дѣйстно чудесный *Excelsior.* Страшнî терпѣня, якî выдержавъ я зъ кождою змѣною воздуха, довгî лѣта треваючî болѣ въ костяхъ ногъ, котрымъ нѣ одна сѣрчана купѣль помогчи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою ôднятî, по нелертю кôлькохъ фляшокъ „Excelsior“-а. — Вдячнôсть моя для Васъ Пане тревали буде якъ довго жити буду, а першимъ єи ôдгомономъ най будуть тî слова моєи подяки.

Краковъ, 16 лютого 1891.

Антоній Гордыньскій.

Щоденна експедиція на провинцію за побраньемъ почтовымъ.

Прошу адресовати **В. Виткевичь,** аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

ЗАКЛАДЪ

ДІЕТИЧНО-ГИҐІЕНІЧНЫЙ

ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО

у Львовѣ,

Канторъ при улици Валовôй ч. 14.

поручає **французскій курацiйный**

COGNAC

по **3** зр. а. в. фляшка.

MALAGA

въ оригінальныхъ фляшкахъ 3/4 літров. по 2 зр. 60 кр.

Замовленя на провинцію залагоджують ся вôдворотною почтою.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.